

ODBOR ZA ZAKONODAVSTVO ZASTUPNIČKOG DOMA SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 60. podstavka 6. Poslovnika Zastupničkog doma Sabora Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 99/95.) Odbor za zakonodavstvo Zastupničkog doma Sabora Republike Hrvatske na sjednici 22. travnja 1997. utvrdio je pročišćeni tekst Zakona o osiguranju.

Pročišćeni tekst Zakona o osiguranju obuhvaća Zakon o osiguranju ("Narodne novine", br. 90/94.) te njegove izmjene i dopune objavljene u "Narodnim novinama", br. 20/97. u kojima je naznačeno vrijeme njihova stupanja na snagu.

Klasa: 453-02/93-01/02
Zagreb, 22. travnja 1997.

Predsjednik Odbora za zakonodavstvo Zastupničkog doma Sabora Republike Hrvatske
Vice Vukojević, dipl. iur., v. r.

ZAKON O OSIGURANJU

(pročišćeni tekst)

I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuju se uvjeti i način obavljanja poslova u društvima koja se bave osiguranjem imovine i osoba te nadzor nad njihovim poslovanjem.

Članak 2.

Poslovi osiguranja su: sklapanje i ispunjavanje ugovora o osiguranju imovine i osoba i ugovora o reosiguranju te poslovi u provedbi mjera za sprječavanje i smanjenje rizika koji ugrožavaju osiguranu imovinu i osobe i mjere za sprječavanje i smanjenje šteta te drugi poslovi osiguranja.

Članak 3.

Drugi poslovi osiguranja su: posredovanje u ugovaranju osiguranja, zastupanje u osiguranju, snimanje rizika, snimanje i procjena šteta, prodaja ostataka osiguranih uništenih stvari, pružanje pravne pomoći i drugih intelektualnih i tehničkih usluga u svezi s poslovima osiguranja.

Poslove iz stavka 1. ovoga članka obavljaju pravne i fizičke osobe za društvo za osiguranje ili za osiguranika na temelju ugovora.

Članak 4.

Poslove osiguranja obavljaju društva za osiguranje: dioničko društvo za osiguranje, društvo za uzajamno

osiguranje, vlastito društvo za osiguranje i javno društvo za osiguranje.

Članak 5.

Društvo za osiguranje može obavljati poslove životnih i neživotnih osiguranja, odnosno reosiguranja.

Poslovi životnih osiguranja razvrstavaju se na osiguranje života i rentna osiguranja.

Poslovi neživotnih osiguranja razvrstavaju se na ove skupine osiguranja: osiguranje od nezgode, zdravstveno osiguranje, osiguranje cestovnih vozila - kasko, osiguranje tračnih vozila - kasko, osiguranje zračnih letjelica - kasko, osiguranje pomorskog, riječnog i jezerskog kaska, osiguranje robe u prijevozu, osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti, ostala osiguranja imovine, osiguranje od automobilske odgovornosti, osiguranje od odgovornosti u zračnom prometu, osiguranje od odgovornosti broдача, ostala osiguranja odgovornosti, osiguranje kredita, osiguranje jamstva, osiguranje različitih financijskih gubitaka, osiguranje pravne zaštite, osiguranje turističkih usluga.

Društvo za osiguranje može obavljati poslove jedne ili više vrsta osiguranja iz stavka 2. i 3. ovoga članka, odnosno reosiguranja.

Vlastito društvo za osiguranje i društvo za uzajamno osiguranje ne mogu obavljati poslove reosiguranja.

Članak 6.

Osiguranje imovine i osoba je dobrovoljno, a iznimno se zakonom mogu propisati slučajevi kada je osiguranje obvezno.

Imovina i osobe osiguravaju se kod društava za osiguranje koja imaju sjedište u Republici Hrvatskoj.

Vlada Republike Hrvatske propisuje koja se imovina i osobe i uz koje uvjete mogu osigurati ili suosigurati kod inozemnog osiguratelja.

Članak 7.

Društvo za osiguranje dužno je poslovati po ekonomskim načelima i pravilima struke osiguranja i aktuarske struke, pridržavati se dobrih poslovnih običaja i poslovnog morala pri obavljanju poslova osiguranja.

Društvo za osiguranje obvezno je višak rizika koji prelazi njegovu sposobnost nošenja rizika za vlastiti račun podmiriti reosiguranjem kod društava koja obavljaju poslove aktivnih reosiguranja u zemlji.

Društvo za osiguranje može se iznimno reosigurati u inozemstvu ako su uvjeti inozemnih reosiguravatelja ekonomski povoljniji od uvjeta domaćeg društva za reosiguranje, ali je društvo za osiguranje obvezno domaćem društvu za reosiguranje ponuditi udio u višku rizika do visine njegove sposobnosti nošenja rizika za vlastiti račun pod uvjetima iz ponude inozemnog reosiguravatelja.

Članak 8.

Izdavanje odobrenja za rad društva za osiguranje i nadzor da li društvo posluje sukladno ovom Zakonu i drugim propisima obavlja Direkcija za nadzor društava za osiguranje.

Članak 9.

Poslove utvrđene međunarodnim sporazumom o osiguranju vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od

odgovornosti u prometu i predstavljanja hrvatskih društava za osiguranje u međunarodnim institucijama osiguranja, obavlja Hrvatski ured za osiguranje.

Članak 10.

Ovaj Zakon ne primjenjuje se na:

1. udruženja osoba koja svojim članovima pružaju pomoć, kao i organizacije i udruženja za pripomoć koje spadaju u profesionalna udruženja uključujući sindikat i organizacije poslodavaca,
2. tijela i institucije javnog prava kod kojih neposredno po zakonu nastaju osiguravajući odnosi ili koji se zbog zakonske prinude moraju uspostaviti.

II. DRUŠTVA ZA OSIGURANJE

1. Dioničko društvo za osiguranje

Članak 11.

Dioničko društvo za osiguranje mogu osnovati fizičke i pravne osobe ako ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom.

Pojedinačni udio fizičkih i pravnih osoba iznosi najviše 15% od ukupnih dionica s pravom glasa.

Za pojedinačne udjele veće od propisanih u stavku 2. ovoga članka potrebna je suglasnost Direkcije za nadzor društava za osiguranje.

Članak 12.

Iznos temeljnog kapitala uplaćenog u novcu u domaćoj valuti pri osnivanju dioničkog društva za osiguranje ne može biti manji od:

1. 8.000.000,00 kuna ako se društvo osniva za obavljanje poslova životnih osiguranja,
2. 4.000.000,00 kuna ako se društvo osniva za obavljanje jednog od ovih neživotnih osiguranja:
  - osiguranje od nezgode i zdravstveno osiguranje,
  - osiguranje cestovnih vozila - kasko, osiguranje tračnih vozila - kasko i osiguranje od automobilske odgovornosti,
  - osiguranje zračnih letjelica - kasko, osiguranje pomorskog i riječnog kaska, osiguranje robe u prijevozu, osiguranje odgovornosti za zračne letjelice i osiguranje odgovornosti za brodove,
  - osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti, ostala osiguranja imovine, ostala osiguranja od odgovornosti i osiguranje različitih financijskih gubitaka,
  - osiguranje kredita, osiguranje jamstva, osiguranje pravne zaštite i osiguranje turističkih usluga,
- 3. 12.000.000,00 kuna ako se društvo osniva za obavljanje više skupina neživotnih osiguranja iz točke 2. ovoga stavka,
- 4. 12.000.000,00 kuna ako se društvo osniva za obavljanje poslova reosiguranja.

Članak 13.

Odobrenje za rad dioničkom društvu za osiguranje izdaje Direkcija za nadzor društava za osiguranje.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za rad podnose osnivači ili u njihovo ime osobe ili osoba koju oni odrede.

Osobe iz stavka 2. ovoga članka dužne su uz zahtjev za izdavanje odobrenja Direkciji za nadzor društava za osiguranje dostaviti:

- statut društva s potpisima osnivača,
- dokaz da su osigurana novčana sredstva u visini iznosa temeljnog kapitala društva i sredstva za pokriće osnivačkih i drugih troškova početka rada društva,
- akte poslovne politike (posebno uvjeta osiguranja i cjenika premija za sve vrste osiguranja za koje se društvo osniva, tehničke osnove, tablice maksimalnog pokrića),
- poslovni plan društva za naredne tri godine poslovanja,
- izvješće o financijskom stanju osnivača i njihovoj međusobnoj kapitalskoj i upravljačkoj povezanosti,
- strukturu i visinu udjela pojedinog dioničara,
- prijedlog o imenovanju predsjednika uprave društva,
- broj i kvalifikacijsku strukturu kadrova potrebnih za početak rada društva,
- prijedlog za imenovanje upravitelja matematičke pričuve, ako će se društvo za osiguranje baviti poslovima osiguranja života.

Članak 14.

Poslovni plan sadrži osobito: očekivani premijski prihod, očekivane štete, troškove provođenja osiguranja i očekivanu dobit i druge podatke koji dokazuju trajnu mogućnost podmirivanja budućih obveza.

Članak 15.

Direkcija za nadzor društava za osiguranje dužna je u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva i dokaza iz članka 13. stavka 3. ovoga Zakona donijeti rješenje kojim odlučuje o zahtjevu ili tražiti ispravku ili dopunu zahtjeva iz članka 13. ovoga Zakona.

Izdavanjem odobrenja za rad društva smatra se da su prihvaćeni i akti društva iz članka 13. stavka 3. ovoga Zakona.

Direkcija za nadzor društava za osiguranje odbit će izdati odobrenje za rad društvu:

- ako ne ispuni uvjete iz članka 13. ovoga Zakona i ne predvidi sredstva za pokriće gubitaka koji proizlaze iz plana poslovanja društva,
- ako osoba koja je predložena za vođenje društva ne udovoljava uvjetima iz članka 16. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona,
- ako se, na osnovi strukture dioničara i međusobne povezanosti, ocijeni da upravljačka tijela društva neće

moći odlučivati na dobrobit društva i osiguranika,

- ako se, na temelju podnesenoga poslovnog plana i akata poslovne politike, ocijeni da društvo koje se osniva neće uspješno poslovati.

Rješenje Direkcije za nadzor društava za osiguranje iz stavka 1. i 3. ovoga članka konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Članak 16.

Za imenovanje predsjednika i članova uprave društva potrebna je prethodna suglasnost koju daje ministar financija, a na prijedlog Direkcije za nadzor društava za osiguranje.

Prigodom davanja suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka Direkcija za nadzor društava za osiguranje, prije svega mora voditi računa o stručnoj osposobljenosti i uspješnosti osoba u dotadašnjem radu za koje društvo traži suglasnost.

Pod stručnom osposobljenošću smatra se odgovarajuća visoka stručna sprema, poznavanje poslova osiguranja ili financijskih poslova te iskustvo u njihovu obavljanju.

2. Društvo za uzajamno osiguranje

Članak 17.

Društvo za uzajamno osiguranje je društvo u kojem članovi uplatom uloga (doprinosa) međusobno jamče da će se na načelima uzajamnosti i solidarnosti pokriti štete nastale ostvarenjem ugovorenih rizika.

Društvo za uzajamno osiguranje ne posluje radi stjecanja dobiti, nego se sredstva prikupljaju doprinosom samo u onom opsegu koji je potreban za ispunjenje obveza prema osiguranicima i za stvaranje pričuva sigurnosti.

O sredstvima društva odlučuju osiguranici koji sami upravljaju društvom.

Članak 18.

Društvo za uzajamno osiguranje mogu osnovati domaće pravne i fizičke osobe. Za osnivanje društva za uzajamno osiguranje potrebno je da ugovor o uzajamnom osiguranju od istih rizika sklopi najmanje 250 osoba.

Članak 19.

Društvo za uzajamno osiguranje može se osnovati kao društvo za uzajamno osiguranje s neograničenim doprinosom ili kao društvo za uzajamno osiguranje s ograničenim doprinosom.

Društvo za uzajamno osiguranje s neograničenim doprinosom može od svakog osiguranika zahtijevati uplatu dodatnog doprinosa potrebnog za namirenje nepokrivenih šteta, bez ograničenja.

Društvo za uzajamno osiguranje s ograničenim doprinosom može od svakog osiguranika zahtijevati da plati dodatni doprinos koji nije veći od njegovog prethodno uplaćenog cijelog doprinosa, ako su štete i ostali rashodi veći od prethodno uplaćenog doprinosa i ostalih prihoda društva.

Članak 20.

Za osnivanje društva za uzajamno osiguranje s neograničenim doprinosom članova osnivači moraju uplatiti najmanje 30%, a ako se društvo osniva s ograničenim doprinosom članova najmanje 50% iznosa temeljnog kapitala iz članka 12. ovoga Zakona zavisno od toga osniva li se društvo za obavljanje jedne ili više vrsta osiguranja.

Članak 21.

Ugovor o osnivanju društva mora sadržavati: imena, odnosno tvrtke osnivača, tvrtku, sjedište i djelatnost društva, iznos temeljnog kapitala društva, visinu pojedinačnoga osnivačkog uloga, broj pojedinačnih osnivačkih uloga koje osnivači upisuju, odredbe o načinu, uvjetima i rokovima uplate osnivačkih i eventualnih kasnijih uloga te vraćanju uplaćenih osnivačkih uloga s kamatom, upravljanju i vođenju poslova društva, način formiranja i upotrebe fondova i pričuva, o posljedicama promjene statuta, općih uvjeta osiguranja i odluke o prestanku rada društva na sklopljene ugovore osiguranja, poslovanju društva, način na koji članovi društva jamče pojedinom članu za štetu i način kako se postaje ili prestaje biti članom uzajamnog društva te druga pitanja značajna za osnivanje i poslovanje društva za uzajamno osiguranje.

Članak 22.

Statutom društva određuje se osobito: način utvrđivanja, uvjeti i rokovi uplate doprinosa (uloga); pravo na naknadu štete; odredbe o neograničenom, odnosno ograničenom doprinosu (ulogu); obveza uplate dodatnog doprinosa (uloga) za pokriće gubitka ili mogućnost da se gubitak društva pokrije smanjenjem naknade svim članovima; uvjeti i način raspodjele dobiti (vraćanje dijela doprinosa ili njegovog prijenosa u iduću godinu, odnosno u pričuve sigurnosti); odredbe o početku i prestanku članstva u društvu, prava i obveze članova koji istupe iz članstva.

Članak 23.

Osnivači društva za uzajamno osiguranje, odnosno osoba ili osobe koje oni ovlaste podnose Direkciji za nadzor društava za osiguranje zahtjev za izdavanje dozvole za osnivanje društva za uzajamno osiguranje.

Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stavka 1. ovoga članka osnivači društva za uzajamno osiguranje dužni su dostaviti dokaze o ispunjavanju uvjeta za osnivanje društva za uzajamno osiguranje, i to:

- ugovor o osnivanju društva za uzajamno osiguranje,
- statut društva za uzajamno osiguranje,
- dokaz o uplati sredstava temeljnog kapitala.

Članak 24.

Direkcija za nadzor društava za osiguranje dužna je donijeti rješenje kojim odlučuje o zahtjevu iz članka 23. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva i dokaza iz članka 23. ovoga Zakona.

Rješenje Direkcije za nadzor društava za osiguranje iz stavka 1. ovoga članka konačno je i protiv njega se može voditi upravni spor.

Članak 25.

Društvo za uzajamno osiguranje je pravna osoba s pravima, obvezama i odgovornostima utvrđenim ovim Zakonom i ugovorom o osnivanju.

Članak 26.

Društvom za uzajamno osiguranje upravljaju članovi.

Tijela upravljanja, sastav i način rada tijela društva za uzajamno osiguranje utvrđuje se statutom društva zavisno o uloženom doprinosu.

Na upravljanje društvom odgovarajuće se primjenjuju propisi o društvu s ograničenom odgovornošću.

3. Vlastito društvo za osiguranje**Članak 27.**

Pravne osobe koje imaju značajniji opseg poslovanja, veća materijalna dobra i veliki broj djelatnika mogu osnovati vlastito društvo za osiguranje svoje imovine i svojih djelatnika kao i radi osiguranja imovine i djelatnika u trgovačkom društvu u kojemu imaju više od polovice svih dionica, odnosno udio koji je veći od polovice svih udjela.

Vlastito društvo za osiguranje može se osnovati kao dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću.

Visina novčanog iznosa temeljnog kapitala pri osnivanju vlastitog društva za osiguranje ne može biti manja od polovice najmanjega novčanog iznosa temeljnog kapitala iz članka 12. ovoga Zakona.

Glede izdavanja odobrenja za rad vlastitom društvu za osiguranje odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na izdavanje odobrenja za rad dioničkom društvu za osiguranje.

4. Javno društvo za osiguranje**Članak 28.**

Republika Hrvatska, županija, kotar ili grad mogu osnovati javno društvo za osiguranje, radi osiguranja od rizika za koje su uvedena obvezna osiguranja ili za osiguranja javnih dobara.

Članak 29.

Javno društvo za osiguranje obavlja djelatnost na teritoriju Republike Hrvatske, odnosno na području županije, kotara ili grada koji su ga osnovali.

Članak 30.

Osnivači javnog društva za osiguranje osiguravaju novčana sredstva temeljnog kapitala najmanje u visini iznosa utvrđenog u članku 12. ovoga Zakona, a glede izdavanja odobrenja za rad odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na izdavanje odobrenja za rad dioničkom društvu za osiguranje.

Ako osnivač javnog društva za osiguranje supsidijarno jamči za obveze društva kod osnivanja društva, osigurava sredstva u visini 50% iz stavka 1. ovoga članka.

5. Pool za suosiguranje i reosiguranje**Članak 31.**

Dva dionička društva ili više dioničkih društava za osiguranje iz članka 11. ovoga Zakona mogu, radi zajedničkog preuzimanja izvanrednih rizika, osnovati gospodarsko interesno udruženje za suosiguranje i reosiguranje od tih rizika (POOL).

Udruženje iz stavka 1. ovoga članka posluje u svoje ime i za račun osnivača, a za njegove obveze odgovaraju osnivači uz uvjete i na način utvrđen ugovorom o osnivanju i statutom.

Odredbe članka 12. ovoga Zakona o iznosu temeljnog kapitala ne primjenjuju se na osnivanje udruženja iz stavka 1. ovoga članka.

III. POSLOVANJE DRUŠTVA ZA OSIGURANJE

Članak 32.

Poslove osiguranja i reosiguranja društvo za osiguranje obavlja u svoje ime i za svoj račun.

Poslove osiguranja iz članka 2. ovoga Zakona društvo za osiguranje može obavljati u svoje ime, a za račun drugih osoba ili u ime i za račun drugih osoba ili može posredovati kod tih poslova.

Članak 33.

Za obveze iz ugovora o osiguranju i ugovora o reosiguranju društvo za osiguranje odgovara svim sredstvima.

Za ukupni iznos naknade nastalih šteta i ostalih obveza društva za uzajamno osiguranje koje se ne mogu namiriti iz sredstava društva jamče osiguranici svojim sredstvima sukladno ugovoru o osnivanju društva.

Članak 34.

Sredstva s kojima društvo za osiguranje posluje su: sredstva temeljnog kapitala, premija osiguranja, tehničke pričuve, sredstva preventive, pričuve sigurnosti i ostala sredstva društva.

Članak 35.

Premija za osiguranje sastoji se od funkcionalne premije i dijela premije za obavljanje djelatnosti osiguranja.

Funkcionalna premija sadrži tehničku premiju, a može sadržavati dio za preventivu, ako je on uračunat u premiju.

Tehnička premija je dio premije namijenjen ispunjavanju obveza iz osiguranja.

Iz sredstava tehničke premije - neživotnih osiguranja društva za osiguranje i društva za reosiguranje ne mogu podmirivati troškove za provedbu osiguranja.

Sredstva tehničke premije - životnih osiguranja mogu se u prvim godinama osiguranja koristiti za pokriće troškova pribave u omjeru koji utvrdi Direkcija za nadzor društava za osiguranje.

Članak 36.

Tehničke pričuve društva za osiguranje čine: prijenosne premije i rezervirane štete, matematička pričuva osiguranja života, rezerviranje za povrate premija ovisne i neovisne o rezultatu, zakonski propisano rezerviranje za kolebanje šteta, ostala osigurateljno-tehnička rezerviranja i neosigurateljno-tehnička rezerviranja.

Članak 37.

Sredstva osiguranja života društvo za osiguranje dužno je voditi na posebnom računu i ona se ne mogu koristiti niti se nad njima može provoditi prisilno izvršenje za pokrivanje obveza društva za osiguranje koje ne proizlaze iz osiguranja života.

Sredstva osiguranja života imaju karakter štednje.

Članak 38.

Iz sredstava osiguranja života društvo za osiguranje dužno je oblikovati matematičku pričuvu osiguranja života.

Matematička pričuva osiguranja života jest razlika između sadašnje vrijednosti svih budućih obveza osiguratelja po ugovorima iz osiguranja života i sadašnje vrijednosti svih budućih obveza ugovaratelja osiguranja po tim ugovorima.

Pod osiguranjem života u smislu ovoga Zakona smatraju se sve vrste dugoročnih ugovora o osiguranju osoba kod kojih se kumuliraju sredstva štednje ili sredstva za pokriće povećanih rizika u kasnijim godinama osiguranja (mirovinsko osiguranje, osiguranje invalidskih renti i sl.).

Članak 39.

Društvo za osiguranje koje se bavi osiguranjem života dužno je pri osnivanju donijeti akt o oblikovanju, vođenju i korištenju matematičke pričuve.

Članak 40.

Prihodi društva za osiguranje jesu premije osiguranja, ispravljene za iznose prijenosnih premija i premija predanih u reosiguranje, potom premije aktivnih poslova suosiguranja i reosiguranja, ostali prihodi poslova osiguranja, prihodi od sudjelujućih interesa i ostalih ulaganja, ostali poslovni prihodi i izvanredni prihodi.

Članak 41.

Pod rashodima društva za osiguranje, u smislu ovoga Zakona, razumijevaju se troškovi za štete po osnovi osiguranja, suosiguranja, ugovoreni svota, umanjeni za udio reosiguravatelja u štetama, rashodi za preventivu, ostali troškovi poslova osiguranja, troškovi za provedbu djelatnosti osiguranja i reosiguranja te izvanredni troškovi.

Troškovi iz stavka 1. ovoga članka uređuju se na temelju ugovora, odnosno općeg akta društva za osiguranje. Troškovima za štete smatraju se i troškovi njihovih utvrđivanja i procjenjivanja, troškovi po osnovi zahtjeva za naknadu, sudski troškovi, troškovi vještačenja te drugi troškovi u svezi s obračunom i isplatom štete.

Članak 42.

Rashodima društva za osiguranje smatraju se i:

1. izdvajanje iz premije osiguranja u matematičku pričuvu životnih i drugih vrsta osiguranja, ako se za njih koriste slične tablice vjerojatnosti i izračuni koji vrijede za životna osiguranja,
2. izdvajanja krajem obračunskog razdoblja koja se odnose na: vrijeme trajanja osiguranja, odnosno

reosiguranja u idućem razdoblju (prijenosne premije), nastale a nenamirene obveze po osnovi osiguranja, odnosno reosiguranja (rezervirane štete), rezervacije za masovne i katastrofalne štete u duljem razdoblju kao i pričuve za rente za osiguranja odgovornosti i nezgode, pričuve za povrate premija ovisne i neovisne o rezultatu poslovanja, pričuve propisane za kolebanje šteta i ostale osigurateljsko-tehničke pričuve.

Pod nastalim a nenamirenim obvezama razumijevaju se i neprijavljene štete, čiji se iznos utvrđuje na način predviđen općim aktom društva za osiguranje.

Način obračunavanja i visina dijela premije osiguranja odnosno reosiguranja koja se izdvaja na ime prijenosnih premija, rezerviranih šteta i rezervacije za masovne katastrofalne štete te način obračunavanja matematičke pričuve uređuje se općim aktom društva za osiguranje u skladu s mjerilima o izdvajanju dijela premije za tehničke pričuve koje utvrdi Direkcija za nadzor društava za osiguranje.

Članak 43.

Društvo za osiguranje dužno je sastavljati temeljna financijska izvješća o poslovanju i objaviti osnovne podatke iz bilance koje utvrdi Direkcija za nadzor društava za osiguranje.

Članak 44.

Dio prihoda iz poslovanja društva za osiguranje koji po godišnjem obračunu preostane poslije podmirenja rashoda, iskazuje se kao ostvarena dobit.

Dobit iz stavka 1. ovoga članka, na temelju odluke nadležnog tijela društva za osiguranje, koristi se za:

1. pokriće gubitaka iz prethodne godine,
2. izdvajanje u pričuve sigurnosti,
3. isplatu dijela dobiti dioničarima, odnosno ulagačima i djelatnicima društva, a kod društva za uzajamno osiguranje - članovima (osiguranicima) povrat dijela uloga,
4. izdvajanje za udio u dobiti ugovorenih svota osiguranja života,
5. izdvajanje u druge pričuve društva,
6. zadržanu dobit.

Članak 45.

Društvo za osiguranje obvezno je u pričuve sigurnosti izdvojiti najmanje 1/3 od ostvarene dobiti iskazane po godišnjem obračunu ako se dobit ne koristi za pokriće gubitaka iz prethodnih godina.

Društvo za osiguranje koje je formiralo pričuve sigurnosti najmanje u visini polovice od ostvarene prosječne premije osiguranja u posljednje dvije godine, pri čemu se premija iz prethodne godine uvećava indeksom porasta cijena na malo računajući i godinu za koju se raspoređuje ostvarena dobit, nije obvezno izdvojiti iz dobiti u pričuve sigurnosti.

Članak 46.

Ako prihod društva za osiguranje po godišnjem obračunu nije dovoljan za pokriće rashoda, društvo za osiguranje iskazuje gubitak iz poslovanja.

Članak 47.

Gubitak iz članka 46. ovoga Zakona društvo za osiguranje pokriva iz:

1. zadržane dobiti,
2. dodatnog doprinosa (uloga osiguranika kod društva za uzajamno osiguranje),
3. pričuve sigurnosti,
4. fond preventive ako nadležno tijelo društva donese takvu odluku,
5. ostalih pričuva.

Ako društvo za osiguranje nastali gubitak u cijelosti ne namiri na način iz stavka 1. ovoga članka, za nepokriveni dio gubitka smanjuje se temeljni kapital društva.

Članak 48.

Društvo za osiguranje dužno je, u tijeku iduće poslovne godine namiriti nepokriveni gubitak iz prethodne godine, te nadoknaditi sredstva jamstvenog kapitala, ako su ta sredstva korištena za pokriće gubitka i smanjena ispod visine iznosa utvrđenih člankom 12. ovoga Zakona.

Članak 49.

Društvo za osiguranje koje se bavi osiguranjem života utvrđuje posebno dobit, odnosno gubitak za tu vrstu osiguranja.

Društvo za osiguranje koje se bavi poslovima osiguranja i poslovima reosiguranja dužno je posebno utvrđivati dobit, odnosno gubitak iz tih poslova i iskazivati jedinstveni rezultat.

Članak 50.

Ako se društvo za osiguranje bavi osiguranjem života i drugim vrstama osiguranja i predstoji mu likvidacija ili stečaj, a ispunjeni su zakonom predviđeni uvjeti za osnivanje društva za osiguranje života, osiguranici života sredstvima toga društva mogu osnovati novo društvo za osiguranje života.

Ako ne postoje uvjeti iz stavka 1. ovoga članka, sva osiguranja života, sa sredstvima, ustupaju se drugim društvima za osiguranje, ako ih ona prihvate.

U slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne mijenjaju se preuzete obveze prema osiguranicima.

Ako ne postoje uvjeti za osnivanje novog društva za osiguranje života, odnosno za ustupanje ugovora o osiguranju života drugim društvima radi osnivanja novog društva za osiguranje života ili ustupanja tih osiguranja drugim društvima za osiguranje, ugovorene svote osiguranja mogu se smanjiti.

Za donošenje odluke o osnivanju, odnosno ustupanju osiguranja iz stavka 1. i 2. ovoga članka, osiguranici života osnivaju odbor koji poduzima sve pripremne radnje za osnivanje novog društva za osiguranje života u skladu s odredbama ovoga Zakona ili za ustupanje osiguranja života drugim društvima za osiguranje.

Za osnivanje novog društva za osiguranje života i za smanjenje svota osiguranja odbor iz stavka 5. ovoga članka zatražit će stručno mišljenje Direkcije za nadzor društava za osiguranje.

IV. POTREBNA SREDSTVA DRUŠTVA ZA OSIGURANJE

Članak 51.

Društvo za osiguranje mora trajno raspolagati jamstvenim kapitalom dovoljnim da se njime jamči stalno ispunjenje obveza društva iz ugovora o osiguranju.

Jamstveni kapital čine:

1. temeljni kapital,
2. pričuve sigurnosti,
3. druge pričuve društva,
4. zadržana dobit i
5. dio dobiti tekuće godine - koji se predviđa za raspored u temeljni kapital, pričuve i zadržanu dobit.

Jamstveni kapital iz stavka 2. ovoga članka umanjuje se za ostvareni gubitak iz poslovanja, za upisani a neuplaćeni temeljni kapital i za vlastite dionice u vlasništvu društva.

Članak 52.

Jamstveni kapital mora iznositi najmanje:

- a) za osiguranje života najmanje 3,5% od matematičke pričuve osiguranja života i najmanje 5% od sredstava tehničke premije svih rizika osiguranja života, za koja se ne obračunava matematička pričuva, s time da se osnovica za obračun umanjuje za dio predan u reosiguranje, ali najviše do 15%,
- b) za zdravstvena osiguranja najmanje 12% od iznosa tehničke premije,
- c) za ostala osiguranja i reosiguranja u iznosu većem koji se dobija primjenom jednog od ovih mjerila:
  - 12% od bruto premije osiguranja, odnosno reosiguranja, umanjene za poreze i takse iz premije i za stornirane, odnosno otpisane iznose premija, te za predane premije suosigurateljima i reosigurateljima, odnosno retrocesionarima, time da umanjenje može iznositi najviše 50%, a za preoceanske brodove, nuklearna postrojenja i odgovornost brodarara i nuklearnog poduzetnika i osiguranje zrakoplovstva s umanjenjem najviše 85%,
  - 20% od prosječnog iznosa šteta koji se dobije na način da se bruto isplate za osigurane događaje za protekle tri godine uvećaju za bruto pričuvu šteta na koncu protekle godine, i umanje za naplaćene naknade za protekle tri godine i pričuvu šteta na početku toga razdoblja, time da se tako dobiveni iznos množi sa stopom koja se dobiva iz odnosa isplata za osigurane događaje za vlastiti račun i bruto isplata za osigurane događaje u posljednoj godini. Ako je ovako dobivena stopa manja od 50%, primjenjuje se stopa od 50%.

Pri računanju visine jamstvenog kapitala iz podstavka drugoga točke c) stavka 1. ovoga članka, društvo za osiguranje revalorizirat će indeksom porasta cijena na malo isplaćene štete i naplaćene naknade te pričuvu šteta na početku razdoblja koje služi za izračunavanje izdvajanja, ako je porast cijena na malo u jednoj ili obje prethodne godine bio veći od 10%.

Članak 53.

Jamstveni kapital ne može u tijeku poslovanja biti manji od iznosa predviđenih u članku 12. ovoga Zakona.

Članak 54.

Društvo za osiguranje dužno je u poslovanju voditi brigu o tome da budu usklađeni visina jamstvenog kapitala iz članka 52. ovoga Zakona i visina premije osiguranja u samopridržaju.

Ako se jamstveni kapital smanji za iznos od 25% od u članku 52. ovoga Zakona propisanog iznosa, društvo za osiguranje dužno je donijeti program mjera kojim se u roku od 6 mjeseci usklađuje poslovanje radi osiguranja propisanog iznosa jamstvenog kapitala, a ako se jamstveni kapital smanji za više od 25%, društvo je dužno uskladiti poslovanje u roku od 12 mjeseci.

Ako se programom mjera u rokovima iz stavka 2. ovoga članka ne osigura iznos jamstvenog kapitala u visini iz članka 52. ovoga Zakona, društvo za osiguranje dužno je u roku od iduća tri mjeseca uskladiti opseg premijskog prihoda i visinu premije samopridržaja.

Članak 55.

Društvo za osiguranje drži sredstva na računima i u plasmanima u Republici Hrvatskoj i u poslovanju tim sredstvima dužno je brinuti o sigurnosti plasmana, odnosno ulaganja, kako ne bi ugrozilo njihovu vrijednost i vlastitu likvidnost u izvršenju svojih obveza.

Ulaganje sredstava u nekretnine, opremu i uređenje poslovnog prostora, vlasničke uloge u društvu za osiguranje i druga trgovačka društva ne može prijeći 50% jamstvenog kapitala društva uvećanog za izdvojena sredstva amortizacije.

Ulaganje u zajmove osigurane hipotekom upisanom na nekretninama i pokretnim stvarima ili garancijom na puni iznos zajma s kamatama, koju daje banka, država, županija, grad ili kotar, ne mogu prijeći 40% raspoloživih sredstava društva, time da iznos zajma koji se osigurava hipotekom ne može prijeći 60% prometne vrijednosti stvari na kojoj je hipoteka upisana.

Ulaganje u dionice i druge utržive vrijednosne papire, kao obveznice, udjele u investicijskim fondovima i druge instrumente tržišta novca i kapitala, kojima se trguje na uređenim tržištima, ne može prijeći 40% raspoloživih sredstava društva.

Ulaganje u vrijednosne papire iz stavka 4. ovoga članka kojima se ne trguje na uređenim tržištima novca i kapitala ne može prijeći 10% raspoloživih sredstava društva.

Pojedinačno ulaganje sredstava društva za osiguranje u dionice ili udjele u trgovačkim društvima i zajmove ne može prijeći 5% raspoloživih sredstava društva.

Iznimno od stavka 6. ovoga članka, ulaganje sredstava društva u državne vrijednosne papire i odobravanje zajmova državi može iznositi do 10% raspoloživih sredstava društva.

Akontacije i zajmovi, koje društvo prema općim uvjetima osiguranja odobrava uz predočenje svojih vlastitih polica, ne mogu prijeći 10% raspoloživih sredstava društva.

Zajmovi osiguranicima, obrtnicima, poljodjelicima ili slobodnim profesijama osigurani hipotekom upisanom na nekretninama i pokretnim stvarima ne mogu prijeći 20% raspoloživih sredstava društva. Pojedinačno ulaganje društva u ovakve zajmove ne može prijeći 3% raspoloživih sredstava društva.

Raspoloživim sredstvima za ulaganje u namjene iz stavka od 3. do 9. smatraju se sredstva jamstvenog

kapitala koja nisu uložena u namjene iz stavka 2. ovoga članka, prijenosne premije, pričuve šteta, ostale osigurateljsko-tehničke pričuve i neosigurateljsko-tehničke pričuve umanjene za obveze po dugoročnim i kratkoročnim kreditima.

Društvo za osiguranje obvezno je uložiti sredstva matematičke pričuve životnih osiguranja u vrijednosne papire Republike Hrvatske u iznosu od najmanje 30% od ukupnog iznosa matematičke pričuve, a preostala sredstva od matematičke pričuve može ulagati:

- u zajmove za čiju glavnicu i kamate jamči Republika Hrvatska do 25% od stanja matematičke pričuve,
- u nekretnine sa stalnim prihodima do 30% stanja matematičke pričuve,
- u vlasničke vrijednosne papire kojima se trguje na uređenim tržištima novca i kapitala do 10% od stanja matematičke pričuve, pri čemu pojedinačno ulaganje ne smije premašiti 1% toga stanja,
- u depozite i druga ulaganja u domaće banke do 50% stanja matematičke pričuve, pri čemu ulaganje u pojedine banke ne može premašiti 10% toga stanja.

Ostala sredstva osiguranja mogu se bez ograničenja, pod uvjetom održavanja stalne likvidnosti, koristiti za odobravanje kredita bankama ili pravnim osobama koji povratu zajedno s kamatama moraju biti osigurani odgovarajućim garancijama ili jamstvima.

Direkcija za nadzor društava za osiguranje može društvu za osiguranje dozvoliti ulaganja koja prethodno nisu navedena ili ulaganja za koja nisu ispunjeni uvjeti iz stavka od 2. do 12. ovoga članka ako to ne ugrožava interese osiguranika.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u skladu s propisima o deviznom poslovanju, društvo za osiguranje, uz suglasnost Direkcije za nadzor društava za osiguranje, može držati dio sredstava na računima u inozemstvu.

V. NADZOR NAD POSLOVANJEM DRUŠTVA ZA OSIGURANJE

Članak 56.

Direkcija za nadzor društava za osiguranje iz članka 8. ovoga Zakona izdaje odobrenja za rad i nadzire posluju li društva za osiguranje po ekonomskim načelima i pravilima struke osiguranja.

Direkcija za nadzor društava za osiguranje ima svojstvo pravne osobe.

Sjedište Direkcije je u Zagrebu.

U obavljanju poslova utvrđenih ovim Zakonom Direkcija je samostalna i odgovara Vladi Republike Hrvatske.

Sredstva za pokriće troškova financiranja Direkcije u visini 10% osiguravaju se u državnom proračunu, a 90% sredstava izdvajaju društva za osiguranje, time da izdvajanje tih sredstava ne može iznositi više od 0,8 o/oo (tisućinki) od fakturirane premije osiguranja.

Članak 57.

Upravni odbor Direkcije donosi statut kojeg potvrđuje Vlada Republike Hrvatske, donosi godišnji program rada Direkcije i prati njegovu izvršavanje, donosi proračun prihoda i rashoda Direkcije, utvrđuje visinu sredstava koja izdvajaju društva za osiguranje za financiranje Direkcije, potvrđuje izvješća koja Direkcija

podnosi Vladi Republike Hrvatske, odlučuje o izdavanju odobrenja za rad društva za osiguranje i reosiguranje ili prestanku njegova rada i odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim statutom Direkcije.

Članak 58.

Upravni odbor Direkcije ima pet članova koje imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske.

Članovi Upravnog odbora imenuju se na četiri godine.

Članak 59.

Radom Direkcije rukovodi direktor kojeg imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra financija.

Direktor Direkcije imenuje se na četiri godine.

Članak 60.

Direktor rukovodi Direkcijom, zastupa je, predstavlja i odgovara za njezin rad te u sklopu prava i dužnosti utvrđenih zakonom organizira i osigurava zakonito i učinkovito obavljanje poslova iz djelokruga Direkcije, predlaže Upravnom odboru donošenje akata iz njegove nadležnosti i izvršava odluke Odbora, te obavlja druge poslove koji su mu ovim Zakonom, statutom ili drugim aktom Direkcije stavljeni u nadležnost.

Članak 61.

U okviru prava i dužnosti utvrđenih ovim Zakonom Direkcija za nadzor društava za osiguranje utvrđuje vrste osiguranja i raspoređuje rizike u pojedine vrste osiguranja, jesu li osigurana vlastita sredstva u godišnjem obračunu društva za osiguranje sukladno odredbama članka 51. i 52. ovoga Zakona, i je li imovina društva uložena u skladu s odredbama članka 55. ovoga Zakona, te daje mišljenje o:

- pravilnicima o načinu utvrđivanja prijenosnih premija i rezerviranih šteta, te o rezervacijama za masovne i katastrofalne štete i načinu kako su ti pravilnici primijenjeni u godišnjem obračunu,
- primjeni članka 7. ovoga Zakona,
- tehničkim osnovama, uvjetima osiguranja, tarifama premija, te o pravilniku o utvrđivanju matematičke pričuve i njegovoj primjeni kod osiguranja života, kao i kod mirovinskih osiguranja, invalidskih i zdravstvenih osiguranja (osiguranja s višegodišnjim trajanjem),
- uvjetima osiguranja i tarifama premija kod svih obveznih osiguranja,
- uvjetima osiguranja kod ostalih vrsta osiguranja osim transportnih i kreditnih osiguranja,
- ispravnosti godišnjih financijskih izvješća.

Članak 62.

O aktima iz članka 61. ovoga Zakona društvo za osiguranje dužno je tražiti mišljenje Direkcije za nadzor društava za osiguranje prilikom osnivanja društva, te prilikom svake izmjene akata.

O primjeni ovih akata, o dovoljnosti vlastitih sredstava i njihovu ulaganju te o cjelovitoj ispravnosti obračuna, Direkcija za nadzor društava za osiguranje daje mišljenje uz svaki godišnji obračun.

Članak 63.

Radi osiguranja podataka za obavljanje kontrole nad osiguranjem aktuarskih poslova i izradu tehničkih osnova i tarifa premija, društvo za osiguranje dužno je Direkciji za nadzor društava za osiguranje dostavljati statističke i druge podatke po vrstama i grupama osiguranja na način koji odredi Direkcija.

Članak 64.

Direkcija za nadzor društava za osiguranje može prenijeti pojedine poslove nadzora na za to ovlaštene institucije i stručne osobe (ovlaštenu aktuar, ovlaštenu revizor ili druga stručna osoba).

Potanje uvjete za dobivanje ovlaštenja za obavljanje aktuarskih poslova propisuje ministar financija.

Potvrdu o ispunjavanju uvjeta iz stavka 2. ovoga članka i dozvolu za rad ovlaštenog aktuara izdaje Ministarstvo financija.

Članak 65.

Direkcija za nadzor društava za osiguranje ima pravo u svako doba provesti kontrolu poslovanja društva za osiguranje i izdavati naloge radi:

- osiguranja obavljanja djelatnosti na temelju zakonskih odredbi i plana poslovanja,
- uklanjanja posljedica učinjenih na štetu interesa vlasnika polica ili posljedica kojima su kršene odredbe pravilnog poslovanja.

Ti nalozi uključuju - ovisno o pojedinim slučajevima:

- poduzimanje određenih financijskih mjera (npr. izradu plana solventnosti u svrhu ponovnog zauzimanja stabilnih pozicija u slučaju da društvo više ne raspolaže nenamjenskim sredstvima u iznosu vlastitih sredstava ili izradu financijskog plana kojim bi se u kratkom roku osigurala potrebna vlastita sredstva, ili ograničenje slobodnog raspolaganja sredstvima društva),
- sazivanje nadzornog odbora društva,
- zahtjev za promjenu poslovnog plana društva, što se također može odnositi i na postojeće uvjete osiguranja i cjenike premija.

Članak 66.

Ako društvo za osiguranje više ne ispunjava uvjete pod kojima je izdano odobrenje za rad ili ako dođe do tako ozbiljnih prekršaja da je takva mjera neizbježna Direkcija za nadzor društava za osiguranje može:

- ukinuti odobrenje za obavljanje pojedinih vrsta osiguranja,
- predati zahtjev za otvaranje stečajnog postupka s obzirom na stanje sredstava društva za osiguranje,
- zahtijevati smanjenje isplate osiguranja i zabraniti plaćanje u svrhu izbjegavanja stečaja,
- zahtijevati promjenu postojećih uvjeta osiguranja, cjenike premija i ostalih akata,
- zabraniti poslovanje, odnosno pokrenuti kazneni postupak za slučaj nedozvoljenog nastavljanja poslovanja,

- obustaviti izvršenje odluka i drugih akata društva za koje ocijeni da su u suprotnosti s propisima i statutom društva.

Članak 67.

Direkcija za nadzor društava za osiguranje može oduzeti odobrenje za obavljanje pojedinih ili svih vrsta osiguranja, ako društvo za osiguranje više ne zadovoljava uvjete za dodjelu odobrenja, u velikoj mjeri krši svoje zakonske obveze ili obveze preuzete planom poslovanja, ili ako dođe do tako ozbiljnih prekršaja da bi nastavak poslovanja mogao ugroziti interese osiguranika ili ako društvo posluje protivno vlastitim općim aktima.

Direkcija za nadzor društava za osiguranje može oduzeti odobrenje za cjelokupni opseg poslovanja ako društvo nije u mogućnosti u zadanom vremenskom razdoblju izvršiti mjere predviđene u planu o solventnosti ili financijskom planu.

Oduzimanjem odobrenja onemogućava se daljnje izdavanje polica i zabranjuje se povećanje svota i produženje trajanja već izdanih polica.

U slučaju oduzimanja odobrenja Direkcija poduzima mjere zaštite interesa osiguranika i u tome smislu može ograničiti ili zabraniti slobodno raspolaganje sredstvima društva.

Kod društva za uzajamno osiguranje oduzimanje odobrenja za obavljanje ukupnog poslovanja osiguranja ima učinak odluke o prestanku društva.

Oduzimanje odobrenja upisuje se u trgovačkom registru na temelju obavijesti Direkcije za nadzor društava za osiguranje.

Rješenje o oduzimanju odobrenja, koje donosi Direkcija za nadzor društava za osiguranje je konačno i protiv njega društvo može voditi upravni spor.

Članak 68.

Društvo za osiguranje može ustupiti portfelj drugom društvu za osiguranje ali samo onda ako ustupa pripadajuća sredstva i obveze.

Društvo za osiguranje može prenijeti svoj portfelj drugom osiguravajućem društvu svojevlasno ili po nalogu Direkcije za nadzor društava za osiguranje u slučaju oduzimanja odobrenja za rad.

Ako društvo za osiguranje ne postupi prema nalogu Direkcije o ustupanju portfelja drugom društvu za osiguranje Direkcija može opunomoćiti posebnog povjerenika kojem će ustupiti ovlasti nadležnih tijela društva.

Kada je ustupanje portfelja provedeno po nalogu Direkcije za nadzor društava za osiguranje, vlasnici polica nemaju pravo na žalbu.

Članak 69.

Razlozi za prestanak društva za osiguranje i reosiguranje jesu:

- ako mu bude oduzeto odobrenje za rad,
- ako ne ispunji uvjete iz članka 12. i 48. ovoga Zakona ili ne postupa na način utvrđen člankom 54. ovoga

Zakona,

- ako se pripoji drugom društvu za osiguranje, spoji s drugim društvom za osiguranje, ako svojevrijedno prenese portfelj na drugo društvo za osiguranje ili prema nalogu Direkcije za nadzor društava za osiguranje,
- ako bude pokrenut stečajni postupak ili postupak likvidacije te u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Članak 70.

Prijedlog o otvaranju stečajnog postupka društva za osiguranje i društva za reosiguranje podnosi Direkcija za nadzor društava za osiguranje ili ovlaštena osoba prema propisima o stečaju, o čemu prethodno mora izvijestiti Direkciju.

Na stečaj društva za osiguranje i društva za reosiguranje primjenjuju se propisi o stečaju ako ovim Zakonom nije određeno drukčije.

Članak 71.

Matematička pričuva životnih osiguranja u stečaju čini posebnu stečajnu masu.

Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ukupno stanje sredstava matematičke pričuve utvrđuje se na dan uvođenja stečajnog postupka.

Ako se potraživanja iz ugovora o osiguranju ne mogu u cijelosti podmiriti iz sredstava matematičke pričuve, s njima se postupa kao s drugim potraživanjima iz ugovora o osiguranju.

Članak 72.

Potraživanja iz ugovora o osiguranju imaju prednost pred ostalim stečajnim potraživanjima.

Članak 73.

U slučaju otvaranja postupka likvidacije društvo za osiguranje je dužno obustaviti zaključivanje novih osiguranja.

Ako društvo za osiguranje svojevrijedno obustavlja poslovanje ili mu je zabranjen daljnji rad ili mu je oduzeto odobrenje, nadzor se provodi i nad likvidacijom društva i nad gašenjem postojećih ugovora o osiguranju.

Članak 74.

U slučaju likvidacije društva za osiguranje, vlasnici i korisnici polica imaju preferencijalno pravo i to:

- u slučaju svih osobnih osiguranja njihovo pravo na sredstva raspoređena u tehničku pričuvu ima prednost pred pravima svih drugih vjerovnika,
- u drugim vrstama osiguranja dio prijenosne premije (što znači dio koji se odnosi na razdoblje nakon što su ugovori zbog insolventnosti društva prekinuti) i sva potraživanja koja potječu iz razdoblja prije proglašenja insolventnosti predstavljaju dugove prvoga reda.

VI. OBVEZNA OSIGURANJA

Članak 75.

Po ovom Zakonu obvezno se osiguravaju:

1. putnici u javnom prometu od posljedica nesretnog slučaja,
2. vlasnici, odnosno korisnici motornih vozila od odgovornosti za štete počinjene trećim osobama,
3. vlasnici, odnosno korisnici zrakoplova od odgovornosti za štete počinjene trećim osobama,
4. vlasnici, odnosno korisnici brodica na motorni pogon od odgovornosti za štete počinjene trećim osobama.

Članak 76.

Vlasnici prijevoznih sredstava na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o obveznim osiguranjima dužni su sklopiti ugovor o obveznom osiguranju s ovlaštenim društvom za osiguranje.

Društva za osiguranje, kao članovi Hrvatskog ureda za osiguranje, koji se bave obveznim osiguranjima iz članka 75. ovoga Zakona, uz prethodno pribavljenu suglasnost od Direkcije za nadzor društava za osiguranje, donose zajedničke uvjete i premijski sustav s jedinstvenim osnovicama dijela premije za naknadu štete.

Zajedničke uvjete i premijski sustav s jedinstvenim osnovicama dijela premije za naknadu štete objavljuje Hrvatski ured za osiguranje.

Društvo za osiguranje iz stavka 1. ovoga članka ne može odbiti ponudu za sklapanje ugovora o osiguranju, ako ponuditelj prihvata uvjete osiguranja pod kojim to osiguranje obavlja.

Članak 77.

Odredbe ovoga Zakona o obveznim osiguranjima ne odnose se na prijevozna sredstva oružanih snaga Republike Hrvatske.

1. Osiguranje putnika u javnom prometu od posljedica nesretnog slučaja

Članak 78.

Vlasnici, odnosno korisnici vozila koja služe za prijevoz putnika u javnom prometu dužni su zaključiti ugovor o osiguranju putnika od posljedica nesretnog slučaja.

Ugovor iz stavka 1. ovoga članka dužni su zaključiti vlasnici, odnosno korisnici:

1. autobusa kojim se obavlja javni prijevoz u gradskom, međugradskom i međunarodnom linijskom i izvanlinijskom prometu,
2. taksi - automobila i rent-a-car vozila kad se iznajmljuju s vozačem,
3. autobusa koji prevoze radnike na posao i s posla,
4. tračnih vozila za prijevoz putnika,
5. svih vrsta pomorskih, jezerskih i riječnih plovila, uključujući skele i splavove, koji na redovitim linijama slobodno prevoze putnike, uključujući i krstarenje i prijevoz turista,
6. svih vrsta rent-a-car plovila iz točke 5. ovoga članka koja se iznajmljuju s najmanje jednim članom posade,

7. zrakoplova kojima se obavlja javni prijevoz putnika na redovitim i posebnim linijama ili slobodno,
8. turističkih zrakoplova koji se koriste za kraće prelete i panoramske letove i rent-a-car zrakoplova koji se iznajmljuju s pilotom,
9. autobusa kojima turistička poduzeća prevoze turiste,
10. svih ostalih prijevoznih sredstava, bez obzira, na vrstu pogona, kojima se prevoze putnici uz naplatu prijevoza u obliku djelatnosti.

Članak 79.

Putnicima se smatraju osobe koje se radi putovanja nalaze u jednom od prijevoznih sredstava određenih za obavljanje javnog prijevoza, bez obzira na to jesu li već kupile putnu kartu, a također i osobe koje se nalaze u krugu kolodvora, pristaništa, luke, zrakoplovne luke ili u neposrednoj blizini prijevoznog sredstva prije ukrcavanja odnosno nakon iskrcavanja, koje su imale namjeru putovati određenim prijevoznim sredstvom ili su njime putovale, osim osoba koje su zaposlene na prijevoznom sredstvu.

Putnicima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se i osobe koje imaju pravo na besplatnu vožnju.

Članak 80.

Najniže visine osiguranih svota, na koje mora biti ugovoreno osiguranje po jednom putniku u slučaju smrti i trajnog invaliditeta utvrđuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Direkcije za nadzor društava za osiguranje.

Članak 81.

Putnik kome se dogodi nesretni slučaj, odnosno prema uvjetima osiguranja određeni korisnik u slučaju smrti putnika, ima pravo zahtijevati da društvo za osiguranje kod kojeg je zaključeno osiguranje neposredno njemu izvrši svoju obvezu iz ugovora o osiguranju.

Ako je za nastalu štetu odgovoran vlasnik odnosno korisnik vozila koji je sklopio ugovor o osiguranju putnika u javnom prometu, u naknadu štete koja pripada oštećenoj osobi na temelju osiguranja od automobilske odgovornosti ne uračunava se iznos koji pripada oštećenoj osobi po osnovi obveznog osiguranja putnika u javnom prometu.

Ako vlasnik, odnosno korisnik vozila nije sklopio ugovor o osiguranju putnika po odredbama ovoga Zakona, a dogodio se nesretni slučaj, putnik, odnosno osoba koja bi bila korisnik osiguranja, da je ugovor o osiguranju bio sklopljen, može isplatu osigurane svote zahtijevati od Hrvatskog ureda za osiguranje.

Obradu i isplatu šteta Hrvatski ured za osiguranje može povjeriti svojim članovima. Ako Hrvatski ured za osiguranje ili njegov član ne isplati naknadu štete u roku od 60 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva s potrebnom dokumentacijom, oštećena osoba može podnijeti tužbu protiv Hrvatskog ureda za osiguranje.

Hrvatski ured za osiguranje ima pravo na naknadu iznosa štete od osobe koja je odgovorna za štetu, i to za isplaćeni iznos, kamate i troškove.

2. Osiguranje vlasnika, odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete trećim osobama

Članak 82.

Vlasnik, odnosno korisnik motornog vozila i priključnog vozila dužan je sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju uporabom motornog vozila (u daljnjem tekstu: osiguranje od automobilske odgovornosti) nanese trećim osobama zbog smrti, tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja, uništenja ili oštećenja stvari.

Osiguranje od automobilske odgovornosti vlasniku, odnosno korisniku motornog vozila ne pokriva štetu na stvarima koje je prevezio, osim ako te stvari služe za osobnu uporabu onih osoba koje su se nalazile u vozilu.

Štetom koja je nanescena uporabom motornog vozila smatra se i šteta koja je trećoj osobi prouzročena padom stvari s motornog ili priključnog vozila.

Članak 83.

Motorna i priključna vozila, u smislu ovoga Zakona, jesu sva vozila na motorni pogon koja se kreću javnim putem i ostalim površinama na kojima se odvija promet, a koja podliježu obvezi registracije po propisima o cestovnom prometu.

Od dužnosti sklapanja ugovora o osiguranju od odgovornosti oslobođeni su vlasnici, odnosno korisnici motornih i priključnih vozila koja se kreću tračnicama.

Registracija motornog vozila i priključnog vozila koje podliježe propisima o registraciji, produženje registracije i izdavanje probnih pločica može se obaviti nakon što se nadležnom tijelu za registraciju, odnosno nadležnom tijelu za izdavanje probnih pločica podnese dokaz o sklopljenom ugovoru o osiguranju od automobilske odgovornosti.

Organizator natjecanja radi postizanja najveće brzine ili najveće prosječne brzine obvezan je zaključiti posebno osiguranje od automobilske odgovornosti.

Članak 84.

Nema pravo na naknadu štete po osnovi osiguranja od automobilske odgovornosti za štete trećim osobama:

1. vozač vozila te njegovi pravni sljednici glede štete zbog smrti ili tjelesne ozljede vozača,
2. vlasnik, suvlasnik i svaki drugi korisnik vozila u slučaju štete na stvarima.

Članak 85.

Obveza društva za osiguranje na naknadu štete po osnovi osiguranja od automobilske odgovornosti ne može po jednom štetnom događaju biti veća od iznosa što ga na prijedlog Direkcije za nadzor društava za osiguranje utvrdi Vlada Republike Hrvatske, ako ugovorom o osiguranju nije utvrđen veći iznos.

Iznos iz stavka 1. ovoga članka posebno se utvrđuje za štetu na osobama, a posebno za štetu na stvarima.

Ako ima više oštećenih osoba, a ukupna naknada premašuje iznos iz stavka 1. ovoga članka, prava oštećenih osoba prema društvu za osiguranje razmjerno se smanjuju.

Društvo za osiguranje koje je isplatilo jednoj oštećenoj osobi iznos veći od onog koji joj pripada s obzirom na razmjerno sniženje naknade, jer nije znalo niti je moglo znati da postoje i druge oštećene osobe, ostaje u obvezi prema tim drugim osobama samo do visine iznosa iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 86.

Društvo za osiguranje obvezno je pravnoj osobi koja obavlja poslove zdravstvenoga, mirovinskog ili invalidskog osiguranja naknaditi stvarnu štetu u okviru odgovornosti svoga osiguranika i u granicama obveza preuzetih ugovorom o osiguranju.

Stvarnom štetom u smislu stavka 1. ovoga članka, smatraju se troškovi liječenja i drugi nužni troškovi učinjeni u skladu s propisima o zdravstvenom osiguranju, kao i razmjerni iznos mirovine oštećene osobe, odnosno članova njezine obitelji.

Razmjerni iznos mirovine određuje se prema preostalom vremenu mirovinskog staža i godina života oštećene osobe potrebnih za stjecanje prava na starosnu mirovinu.

Članak 87.

Oštećena osoba ima pravo podnijeti odštetni zahtjev izravno društvu za osiguranje.

Ako oštećena osoba istakne odštetni zahtjev neposredno prema društvu za osiguranje, društvo za osiguranje ne može u odgovoru na takav zahtjev isticati prigovore koji bi na temelju zakona ili uvjeta za osiguranje od automobilske odgovornosti moglo istaknuti prema osiguranoj osobi zbog nepridržavanja zakona ili uvjeta za osiguranje od automobilske odgovornosti.

Društvo za osiguranje koje nadoknadi štetu oštećenoj osobi a nije bilo u obvezi isplate prema ovom Zakonu ili uvjetima za osiguranje od automobilske odgovornosti, ima pravo na naknadu od osobe koja je odgovorna za štetu i to za isplaćeni iznos štete, kamatu i troškove.

Članak 88.

Osiguranjem od automobilske odgovornosti, u skladu s odredbama ovoga Zakona, obuhvaćene su i namjerno prouzročene štete te štete što nastanu uporabom vozila kojim je upravljala osoba koja za to nije bila ovlaštena.

Neovlaštenim korisnikom motornog vozila, u smislu ovoga Zakona smatra se:

1. osoba koja upravlja motornim vozilom bez odgovarajuće vozačke isprave,
2. osoba koja se bez nadzora ovlaštenog vozača - instruktora uvježbava u upravljanju motornim vozilom u prometu na cesti,
3. osoba koja bez znanja i odobrenja vlasnika, odnosno korisnika motornog vozila upotrijebi to vozilo,
4. osoba koja na protupravan način dođe u posjed motornog vozila.

Društvo za osiguranje koje nadoknadi štetu iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na naknadu od osobe koja je odgovorna za štetu, i to za isplaćeni iznos naknade štete, kamatu i troškove.

Članak 89.

Ako se za trajanja osiguranja promijeni vlasnik, odnosno korisnik motornog vozila, prava i obveze iz ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti prenose se na novog vlasnika, odnosno korisnika i traju do isteka tekućeg razdoblja osiguranja.

Članak 90.

Društvo za osiguranje kod kojeg se vlasnik, odnosno korisnik vozila osigurao od automobilske odgovornosti dužno je štetu koja je uporabom vozila nanescena u zemljama sustava zelene karte osiguranja, a koja prelazi iznos štete iz članka 85. stavka 1. ovoga Zakona nadoknaditi trećoj osobi do visine određene propisima o obveznom osiguranju države u kojoj je šteta nastala.

Članak 91.

Oštećena osoba kojoj je šteta nanescena uporabom vozila čiji se vlasnik, odnosno korisnik nije osigurao od automobilske odgovornosti podnosi odštetni zahtjev Hrvatskom uredu za osiguranje.

Obradu i isplatu takvih šteta Hrvatski ured za osiguranje može povjeriti svome članu, koji je obvezan štetu obraditi i isplatiti na teret Garancijskog fonda. Ako Hrvatski ured za osiguranje ili njegov član ne isplati naknadu štete u roku od 60 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva s potrebnom dokumentacijom, oštećena osoba može podnijeti tužbu protiv Hrvatskog ureda za osiguranje.

Zavodi za mirovinsko i invalidsko te zdravstveno osiguranje, potom društva za osiguranje koja se bave (obveznim i dobrovoljnim) zdravstvenim, mirovinskim ili sličnim osiguranjima i imovinskim osiguranjima, na temelju ovoga članka, nemaju pravo na naknadu štete.

Hrvatski ured za osiguranje ima pravo na naknadu iznosa od osobe koja je odgovorna za štetu, i to za isplaćeni iznos štete, kamate i troškove.

Odredbe ovoga članka primjenjuju se i u slučaju prestanka društva za osiguranje.

Članak 92.

Oštećeni građanin kome je šteta nanescena uporabom nepoznatog motornog vozila ima pravo na naknadu štete zbog smrti, tjelesne ozljede ili oštećenja zdravlja do visine iznosa koji, na temelju članka 85. ovoga Zakona, utvrdi Vlada Republike Hrvatske za osobna vozila, a odštetni zahtjev podnosi Hrvatskom uredu za osiguranje.

Obradu i isplatu takve štete Hrvatski ured za osiguranje može povjeriti svome članu, koji je obvezan štetu obraditi i isplatiti na teret Garancijskog fonda. Ako Hrvatski ured za osiguranje ili njegov član ne isplati naknadu štete u roku od 60 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva s potrebnom dokumentacijom, oštećena osoba može podnijeti tužbu protiv Hrvatskog ureda za osiguranje.

Ako bude pronađeno vozilo čijom je uporabom nanescena šteta, Hrvatski ured za osiguranje ima pravo na naknadu od društva kod kojega je sklopio osiguranje od automobilske odgovornosti, i to za isplaćeni iznos štete, kamate i troškove.

Članak 93.

Štete isplaćene na temelju članka 81. stavka 3., članka 91., 92., 98. i 105. ovoga Zakona snose sva društva za osiguranje koja obavljaju poslove osiguranja iz članka 75. ovoga Zakona.

Članak 94.

Osoba koja motornim vozilom inozemne registracije ulazi na teritorij Republike Hrvatske mora imati valjanu međunarodnu ispravu o osiguranju od automobilske odgovornosti koja vrijedi za teritorij Republike Hrvatske ili neki drugi dokaz o postojanju takvog osiguranja, koja pokriva štete najmanje do iznosa iz članka 85. stavka 1. ovoga Zakona.

Granična policija dužna je kontrolirati je li udovoljeno uvjetima iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 95.

Međunarodnim ispravama i dokazima iz članka 94. stavka 1. ovoga Zakona smatraju se oni dokumenti čiju valjanost priznaje Hrvatski ured za osiguranje.

Priznavanje valjanosti međunarodnih isprava i dokaza Hrvatski ured za osiguranje priznaje unaprijed, obavješćivanjem Ministarstva unutarnjih poslova.

Priznavanje valjanosti međunarodnih isprava i dokaza uključuje i garantiranje Hrvatskog ureda za osiguranje za obveze utemeljene tim ispravama i dokazima, do iznosa iz članka 85. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 96.

Osobe koje nemaju valjanu međunarodnu ispravu ili dokaz iz članka 94. stavka 1. ovoga Zakona moraju na granici sklopiti s domaćim društvom za osiguranje ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti koji vrijedi na teritoriju Republike Hrvatske.

Za provedbu osiguranja iz stavka 1. ovoga članka nadležan je Hrvatski ured za osiguranje, koji određuje jednog člana ili više svojih članova da na graničnim prijelazima sklapaju osiguranja u korist Garancijskog fonda. Za sklopljena osiguranja član ima pravo na naknadu troškova.

Članak 97.

Oštećena osoba kojoj je šteta nanescena uporabom vozila s inozemnom registracijom za koje vozilo postoji valjana međunarodna isprava ili dokaz o postojanju osiguranja od automobilske odgovornosti iz članka 94. stavka 1. ovoga Zakona podnosi odštetni zahtjev Hrvatskom uredu za osiguranje.

Obradu i isplatu ovakvih šteta Hrvatski ured za osiguranje može povjeriti svojim članovima ili specijaliziranim organizacijama za obradu navedenih šteta, koji su dužni odštetni zahtjev obraditi i likvidirati sukladno s međunarodnim sporazumima o osiguranju motornih vozila u roku od 60 dana.

Ako Hrvatski ured za osiguranje ili osoba iz stavka 2. ovoga članka ne isplati naknadu štete u roku od 60 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva s potrebnom dokumentacijom, oštećena osoba može podnijeti tužbu protiv Hrvatskog ureda za osiguranje.

Članak 98.

Oštećena osoba kojoj je šteta nanescena uporabom vozila inozemne registracije koje je osigurano kod društva za osiguranje iz članka 96. ovoga Zakona odštetni zahtjev podnosi Hrvatskom uredu za osiguranje.

Članak 99.

Za naknadu štete koja je nanescena uporabom vozila inozemne registracije koje nema valjanu međunarodnu ispravu ili dokaz o osiguranju od automobilske odgovornosti važe odredbe iz članka 91. ovoga Zakona.

Članak 100.

Vlasnik, odnosno vozač motornog vozila mora na zahtjev ovlaštene osobe Ministarstva unutarnjih poslova dati na uvid važeću policu osiguranja od automobilske odgovornosti kao i Europsko izvješće o nezgodi.

Članak 101.

Društvo za osiguranje dužno je uz policu osiguranja od automobilske odgovornosti izdati Europsko izvješće o nezgodi.

Sudionici prometne nezgode moraju popuniti i potpisati te međusobno razmijeniti Europsko izvješće o nezgodi. Uredno ispunjeno Europsko izvješće o nezgodi može se koristiti kao odštetni zahtjev ili prijava štete po osnovi osiguranja od automobilske odgovornosti.

Tijela unutarnjih poslova kao i pravosudna i druga tijela koja vode postupak o prometnim nezgodama dužna su na zahtjev društva za osiguranje pružiti podatke o prometnoj nezgodi.

3. Osiguranje vlasnika, odnosno korisnika zrakoplova od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama

Članak 102.

Vlasnik, odnosno korisnik zrakoplova dužan je osigurati se od odgovornosti za štete koje zrakoplov može nanijeti trećim osobama.

Osobe koje se prevoze zrakoplovom ne smatraju se trećim osobama u smislu ovoga Zakona.

Za inozemni zrakoplov koji ulazi u zračni prostor države mora postojati osiguranje od odgovornosti za štete iz stavka 1. ovoga članka, ako nije pruženo drugo osiguranje za naknadu štete ili ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Članak 103.

Obveza društva za osiguranje za naknadu štete, prema ovomu članku, ograničena je iznosom koji utvrdi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Direkcije za nadzor društava za osiguranje ako ugovorom o osiguranju nije predviđen veći iznos.

Obveza društva za osiguranje na naknadu štete po osnovi članka 102. ovoga Zakona ograničena je iznosom iz stavka 1. ovoga članka, ako ugovorom o osiguranju nije predviđen veći iznos.

Ako šteta nastane uporabom nepoznatog, neosiguranog ili inozemnog zrakoplova, primjenjuju se odredbe ovoga Zakona što se odnose na naknadu štete koju je prouzročilo nepoznato, neosigurano ili inozemno motorno vozilo.

4. Osiguranje vlasnika, odnosno korisnika brodice na motorni pogon od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama

Članak 104.

Vlasnik, odnosno korisnik brodice na motorni pogon registrirane za šport i rasonodu, upisanoj u očevidnik brodica dužan je osigurati se od odgovornosti za štete koju brodica na motorni pogon može nanijeti trećim osobama zbog tjelesne ozljede, oštećenja zdravlja ili smrti.

Osobe koje se prevoze brodicom na motorni pogon iz stavka 1. ovoga članka ne smatraju se trećim osobama u smislu ovoga Zakona.

Za brodicu na motorni pogon upisanu u strani upisnik brodica koja ulazi u obalno more Republike Hrvatske ili

unutarnje plovne putove mora postojati osiguranje od odgovornosti za štete iz stavka 1. ovoga članka, ako nije pruženo drugo odgovarajuće osiguranje za naknadu štete ili ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Od dužnosti sklapanja ugovora o osiguranju od odgovornosti kod registracije, odnosno produženja registracije brodice na motorni pogon, oslobođeni su vlasnici brodica upisanih u očevidnik brodica na motorni pogon čija snaga motora ne prelazi 15 kW.

Obveza društva za osiguranje za naknadu šteta po osnovi ovoga članka ograničena je iznosom koji utvrđuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Direkcije za nadzor društava za osiguranje, ako ugovorom o osiguranju nije predviđen veći iznos.

Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na osiguranje vlasnika, odnosno korisnika od odgovornosti za štete trećim osobama, ako je štetu prouzročilo nepoznato, neosigurano ili strano motorno vozilo odgovarajuće se primjenjuju i na odgovornost za naknadu šteta prouzročenih uporabom nepoznate, neosigurane ili strane brodice na motorni pogon.

VII. HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE

Članak 105.

Pored poslova iz članka 9. i 76. ovoga Zakona, Hrvatski ured za osiguranje obavlja i poslove obrade, isplate, obračuna i međusobnog izravnjanja štete iz članka 81. stavka 3. te članka 91., 92., 95., 98., 103. i 104. ovoga Zakona.

Radi obavljanja poslova iz stavka 1. ovoga članka na razini Ureda osniva se Garancijski fond.

Sredstva Garancijskog fonda služe za plaćanje:

- šteta nastalih u inozemstvu od osiguranih i neosiguranih vozila s hrvatskom registracijskom oznakom u skladu s međunarodnim sporazumima,
- šteta nastalih na teritoriju Republike Hrvatske od neosiguranih i nepoznatih motornih vozila, brodica na motorni pogon i zrakoplova te šteta koje oštećene osobe nisu mogle naplatiti zbog prestanka postojanja društva za osiguranje,
- osigurane svote zbog nesretnog slučaja ako vlasnik, odnosno korisnik vozila koje služi za prijevoz putnika nije sklopio ugovor o osiguranju putnika iz članka 78. ovoga Zakona ili osigurana svota nije isplaćena zbog prestanka rada društva za osiguranje,
- šteta nastalih na teritoriju Republike Hrvatske od motornih vozila s inozemnom registracijskom oznakom iz članka 95., 98. i 99. ovoga Zakona,
- naknade troškova obrade šteta iz članka 81. stavka 3., članka 91., 92. i 98. ovoga Zakona.

Iz sredstava Garancijskog fonda ne naknađuju se štete koje nastanu od motornih vozila sa stranom registracijskom oznakom što prometuju na teritoriju Republike Hrvatske, na temelju posebnih sporazuma kojih je potpisnik Republika Hrvatska, ako nemaju međunarodne isprave ili dokaz o osiguranju od automobilske odgovornosti iz članka 94. stavka 1. ovoga Zakona.

Ured obavlja i druge poslove od općeg i od zajedničkog interesa za djelatnost osiguranja.

Članak 106.

Hrvatski ured za osiguranje je pravna osoba i stječe svojstvo pravne osobe upisom u sudski registar.

Članstvo je u Hrvatskom uredu za osiguranje dobrovoljno. Članstvo u Hrvatskom uredu za osiguranje obvezno je za ona društva koja se bave obveznim osiguranjima iz članka 75. ovoga Zakona.

Članak 107.

Sredstva u Garancijski fond radi plaćanja naknade šteta iz članka 105. ovoga Zakona obvezno izdvajaju članovi koji obavljaju poslove obveznih osiguranja iz članka 75. ovoga Zakona razmjerno premiji ostvarenoj u određenoj vrsti osiguranja u prethodnoj godini.

Članovi Hrvatskog ureda za osiguranje obvezni su sredstva doznačiti Garancijskom fondu u roku od 15 dana od primitka njegove obavijesti.

Članovi Hrvatskog ureda za osiguranje registrirani za obavljanje poslova obveznih osiguranja iz članka 75. ovoga Zakona dužni su u Garancijski fond položiti i neopozivu garanciju banke čija visina se određuje razmjerno premiji ostvarenoj u određenoj vrsti osiguranja u prethodnoj godini, s time da najmanji iznos garancije iznosi 4.000.000,00 kuna, a najveći 10.000.000,00 kuna.

Članovi Hrvatskog ureda za osiguranje dužni su garanciju iz stavka 3. ovoga članka položiti svake godine i to u roku od 15 dana od dana primitka njegove obavijesti.

U slučaju prestanka rada društva koje se bavi obveznim osiguranjem naknada štete oštećenim osobama isplaćuje se, prije svega, iz sredstava osiguranih na temelju garancije koje je u Garancijski fond položilo društvo koje prestaje s radom.

Sredstva za obavljanje djelatnosti Hrvatskog ureda za osiguranje osiguravaju svi njegovi članovi.

Statutom Hrvatskog ureda za osiguranje naročito se utvrđuje njegov ustroj, djelatnost i financiranje te način i visina uplate sredstava radi isplate, obračuna i međusobnog izravnavanja šteta iz članka 105. ovoga Zakona.

Ako član Ureda ne podmiruje financijske obveze utvrđene statutom, Direkcija za nadzor društava za osiguranje, na prijedlog Hrvatskog ureda za osiguranje, može društvu za osiguranje oduzeti dozvolu za obavljanje poslova osiguranja.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 108.

Novčanom kaznom od 20.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj društvo za osiguranje:

1. ako ulaže sredstva osiguranja suprotno namjenama i bez instrumenata jamstva povrata sredstava, kao i suprotno razmjerima iz članka 55. ovoga Zakona,
2. ako sredstva osiguranja života ne vodi na posebnom računu i ako ih koristi za prisilno izvršenje za pokrivanje obveza iz drugih vrsta osiguranja, odnosno reosiguranja ili drugih obveza društva za osiguranje (članak 37.),
3. ako tijekom iduće poslovne godine ne namiri nepokriveni gubitak iz protekle godine i ne nadoknadi sredstva jamstvenog kapitala, (članak 48.),

4. ako posebno ne utvrdi dobit, odnosno gubitak za osiguranje života i ne iskaže rezultat po poslovima ostalih osiguranja i poslovima reosiguranja (članak 49.),
5. ako ne oblikuje i trajno ne drži vlastita sredstva najmanje u visini propisanoj u članku 12. i članku 52. ovoga Zakona.
6. ako u slučaju smanjenja jamstvenog kapitala do 25% od iznosa iz članka 54. ovoga Zakona ne donese program mjera za usklađivanje poslovanja radi osiguranja propisanog iznosa jamstvenog kapitala u roku od 6 mjeseci ili u slučaju smanjenja jamstvenog kapitala za više od 25% ne donese takav program u roku od 12 mjeseci ili u roku od iduća 3 mjeseca ne uskladi opseg premijskog prihoda, odnosno visine premije samoprizržaja (članak 54.),
7. ako ne primjenjuje zajedničke uvjete i premijski sustav iz članka 76. ovoga Zakona,
8. ako ne dostavlja statističke i druge podatke po vrstama i grupama osiguranja na način koji je odredila Direkcija za nadzor društava za osiguranje (članak 63.),
9. ako ne plati pristojbu Direkciji za nadzor društava za osiguranje (članak 56.) i Hrvatskom uredu za osiguranje (članak 107.),
10. ako posreduje, osigurava ili reosigurava imovinu i osobe suprotno odredbama ovoga Zakona.

Novčanom kaznom od 1.000,00 do 12.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u društvu za osiguranje.

Članak 109.

Novčanom kaznom od 200,00 do 4.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba:

1. ako ne sklopi ugovor o obveznom osiguranju s društvom za osiguranje prije nego što se prijevozno sredstvo stavi u promet (članak 78. i 82.),
2. ako ne sklopi ugovor o obveznom osiguranju od odgovornosti za štete prouzročene uporabom zrakoplova (članak 102.) i brodice na motorni pogon (članak 104.),
3. ako ne pokaže nadležnom tijelu unutarnjih poslova policu osiguranja i Europsko izvješće o nezgodi (članak 96.).

Članak 110.

Novčanom kaznom od 20.000,00 do 200.000,00 kuna za prekršaj kazniti će se pravna ili fizička osoba koja zaključi ugovor o osiguranju suprotno odredbi članka 6. ovoga Zakona.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 111.

Društva za osiguranje dužna su uskladiti svoje poslovanje s odredbama Zakona o osiguranju ("Narodne novine", br. 9/94.) u roku od 12 mjeseci od njegova stupanja na snagu.

Članak 112.

U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Zakona o osiguranju ("Narodne novine", br. 9/94.) Direkcija za nadzor društava za osiguranje početak će obavljati poslove utvrđene tim Zakonom.

Do početka rada Direkcije za nadzor društava za osiguranje odobrenja za obavljanje poslova osiguranja društava za osiguranje i kontrolu njihova poslovanja obavljat će sukladno odredbama ovoga Zakona Ministarstvo financija.

Članak 113.

Društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje koja su osnovana do dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju ("Narodne novine", br. 20/97.) obvezna su u roku od dvije godine od dana njegova stupanja na snagu uskladiti s njime akte i poslovanje te strukturu i visinu temeljnog kapitala, vlasničke udjele u temeljnom kapitalu i iznos jamstvenog kapitala iz članka 51., koji ne može biti manji od iznosa utvrđenog u članku 53. ovoga Zakona.

Članak 114.

Zahtjevi koji su podneseni za izdavanje odobrenja za rad društva, a nisu riješeni do dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju ("Narodne novine", br. 20/97.), rješavat će se prema njegovim odredbama.

Članak 115.

Na iznose naknade šteta (glavnice) određene ovršnim ispravama (sudske presude i sudske nagodbe) i izvansudskim nagodbama iz osiguranja, ne obračunavaju se kamate osobama koje su napustile teritorij Republike Hrvatske nakon 17. kolovoza 1990., odnosno otišle ili ostale živjeti na privremeno okupiranim područjima Republike Hrvatske.

Iznosi naknade šteta (glavnice) iz stavka 1. ovoga članka mogu se isplatiti osobno ili na temelju punomoći ovjerovljene pred nadležnim tijelima Republike Hrvatske.

Članak 116.

Stupanjem na snagu Zakona o osiguranju ("Narodne novine", br. 9/94.) prestaje važiti Zakon o osiguranju imovine i osoba ("Narodne novine", br. 53/77.), Zakon o osnovama sistema osiguranja imovine i osoba ("Narodne novine", br. 53/91.) i Odluka o visini minimalnog iznosa početnoga fonda sigurnosti i ukupnog uloga u trenutku osnivanja dioničkoga društva za osiguranje ("Narodne novine", br. 17/93.).